

Severní Čechy

19 °C | 10 °C

Počasí v kraji více informací →
pocasi.idnes.cz

usti.idnes.cz

DNES Ústí nad Labem, Teplice, Most, Litoměřice

Zemědělce děsí ještě horší výhled než loni. Pokud nezaprší, voda v půdě dojde nejspíš už za pár týdnů.

Sucho už začíná být fakt průšvih, říkají zemědělci

Monika Gordíková
redaktorka MF DNES

SEVERNÍ ČECHY „Co vám mám povídat, je to vyčkávaní na zárazek,“ povzdychne si Jaroslav Vohryzka, zemědělec z Lubence na Lounsku. Tím zárazkem nemyslí nic jiného než dešť, vydatný a pravidelný, díky kterému by se zmátli plodiny a zachránila se úroda. Svědkem pořádného deště už nebyl hodně dlouho. Situace kolem sucha se pořád zhoršuje, voda v půdě může dojít za pár týdnů.

„Zásoba vody v půdě byla v nejpodstatnějších oblastech po zimě malá, protože se deficit nepodařilo doplnit,“ podotýká bioklimatolog

Miroslav Trnka z projektu Intersucho, který detailně mapuje situaci kolem sucha v tuzemsku.

„Ústecký kraj je spolu s oblastmi jižní Moravy či severní části Slezska aktuálně nejhůře zasaženou oblastí. Ve všech těchto regionech můžeme již aktuálně pozorovat nejvyšší stupeň sucha. Proti průměru nám v letošním roce zatím méně prší a teploty jsou nadprůměrné,“ říká Monika Bláhová z Akademie věd České republiky, jež se na projektu podílí.

Přítom pro současné období jsou, jak říkají odborníci, typické čtenější srážky. Respektive bývaly.

„Za duben jsem zatím naměřil 0,7 milimetru. To je prostě ořez,“ krčí rezignovaně rameny Antonín Hautke, farmář z Litoměřicka.

Podle předpovědi počasí by mělo

sice koncem tohoto týdne pršet, ani průměrné srážky však už nebudou na zlepšení stačit.

Zemědělci jsou nešťastní. Mnozí byli prozíraví a rozhodli se soustředit na ozimy, plodiny vysévané na podzim, s nadějí, že díky mohutnějšímu do větší hloubky pro ně v půdě bude vody dost. Například zemědělské družstvo z Peruče na Lounsku má oproti loňsku ozimy na ploše větší o sto hektarů. Jinde se na ně začali specializovat už dřív. „Vsadili jsme na ně už předloni,“ přikyvuje Vohryzka. „Jenže už není ani hloubková voda. Sice to ještě není tak kritické, ale výhled není dobrý. A pole s jařinami, ta jsou mrtvá,“ uvádí.

Jeho slova potvrzuje i Hautke. „Ještě před dvěma týdny bych vám řekl,

že ozimy jsou na tom dobře, ale už i ony podesychají,“ přibližuje s tím, že pšenice mu začíná žloutnout.

Výjimečné sucho nastalo zhruba o měsíc dřív, než jak tomu bylo loni. Na zmíněném projektu Intersucho spolupracují právě i zemědělci. Prů-

0,7 milimetru srážek naměřil v dubnu farmář Antonín Hautke z Litoměřicka.

běžně hlásí, jaká je u nich situace. „Srážky opět žádné, na předpovědi už ani nekoukám. Pokud nezaprší 10 až 20 milimetrů do konce dubna, tak je to stejně jedno. Praskliny v půdě jsou už teď jak v loni v červenci,“ napsal tam třeba farmář z Lounska.

Právě tady je situace nejhorší. Pohří a také Polabí hlásí extrémní sucho, tedy pátý nejvyšší stupeň. Na řadě míst v kraji jsou aktuálně stupně čtyři (výjimečné sucho) a tři (výrazné sucho).

Propad výnosu

„Již teď na začátku sezony zemědělci očekávají i snížení výnosů kvůli suchu. Odhady se pohybují kolem očekávaného propadu výnosu do 30 procent oproti tříletému průměru. Nejčastěji takto hodnotí obiloviny, v některých případech také kukuřičky,“ popisuje Bláhová.

Kukuřice se seje nyní. Není proto divu, že úspěšně úrodu věří málokdo. „Jestli nenaprší, nevím, kde ji vezmeme,“ obává se Otakar Šašek, šéf Zemědělského družstva Klapý,

kde kvůli důsledkům počasí museli předělat krmné dávky pro zvířata. „Dostávají méně, než by potřebovala,“ dodává Šašek.

Krmení zvířat je předmětem spíše pesimistických debat a úvah. Loni museli někteří chovatelé přistoupit k redukci stád, protože ho neměli dost. Pastviny byly vyprahlé a seno se stalo nedostatkovým zbožím. Jeho cena pak lámala rekordy. „Zásoby z loňska už jsme vyčerpali. Co bude letos? Bůhví,“ líčí Tomáš Jonáš z peruckého družstva.

Podle zemědělců si široká veřejnost možná ani neuvedomuje, jak vážná situace je. „Dokud lidem teče voda z kohoutku, neřeší to, jenže začíná to být fakt průšvih,“ upozorňuje Miroslav Novák z Agrární komory Litoměřicka.

V děčínské zoo se radují z nového medvěda

DĚČÍN Zoologická zahrada v Děčíně se po několika měsících může opět pochlubit medvědem. Z Brna sem dorazil tříletý medvěd kamčatský jménem Bruno. První návštěvníci si jej mohou přijít prohlédnout tento týden.

„Mláděta se odstavují od rodičů zhruba ve 2,5 roku a Brunovi už jsou tři, a proto musel odejít ze své rodné zoo. Nemůže být se svými rodiči, aby nedošlo například k příbuzenské plemenitbě. Prozatím bude sám, ale sháníme mu samičku. Začínáme mapovat situaci v evropských zahradách, a jakmile to bude možné, tak k němu dáme nějakou fešandu,“ řekla mluvčí děčínské zahrady Alena Houšková.

Bruno bude bydlet ve výběhu, kde původně byli medvědi druhu grizzly. Jejich chov v Děčíně však skončil loni v listopadu, kdy ve věku 36 let uspal samici Helgu. Ta přišla spolu se samcem Siegfriedem do Děčína v roce 1983 ze zoo v Lipsku. Siegfried uhylnul o několik měsíců dříve - v květnu.

„Medvědy grizzly už chovat ne-

můžeme, protože jich je hodně, dokonce v Americe zrušili jejich ochranu. Museli jsme si tedy vybrat nový druh a volba padla na kamčatského. Výběh jsme museli trochu proměnit, protože mladý puberták jej bude chtít určitě prozkoumat. Proto jsme na zadní stěnu přidali dvě řady elektrického ohradníku a bodce, kdyby chtěl šplhat, aby ho to zarazilo,“ upřesnila mluvčí.

Do Děčína dorazil Bruno už v úterý 16. dubna, ale potřeboval nějaký čas na seznámení s prostředím a chovateli. Převoz 300kilogramového medvěda proběhl bez problémů. Na Brna čekala v transportní bedně ryba s uklidňujícím přípravkem, aby pro něj nebyla pětihodinová cesta tolik stresující. „V naší zoo už čekal jeřáb, který pomohl s přenesením bedny do výběhu,“ přiblížila celou akci Houšková.

– **Mírka Salavová**

Bruno Tříletý medvěd kamčatský dorazil do Děčína z brněnské zoo. Návštěvníci jej mohou poprvé vidět tento týden. Foto: zoo Děčín

Bílina

Město vytvoří nová parkovací místa

Až 24 nových parkovacích míst by mělo v roce 2020 vzniknout v areálu zimního stadionu v Bílině. Aby mohla akce proběhnout, musí však město nejprve přeložit síť vysokého a nízkého napětí. Na tom momentálně pracuje odbor nemovitostí a investic městského úřadu, který by měl ještě v letošním roce zajistit územní a stavební řízení. (pap)

Ústí nad Labem

Radnice podpořila provoz lodi Marie

Ústečtí zastupitelé schválili finanční příspěvek na provoz lodi Marie, která vozí cyklisty a turisty po Labi z Vaňova do Pišťan a zpět. Její provozovatel Ivo Jiroušek dostane od města 200 tisíc korun. Kapacita lodi je 35 osob, turisté platí od 10 do 38 korun, za kolo, kočárek či psa je příplatek 15 korun. V loňském roce Marie svezla 688 platících osob, 169 dětí do 6 let, které měly jízdu zdarma, a 160 jízdních kol a kočárků. (šm)

Projekt půjčování kol v Teplicích je v ohrožení

TEPLICE Služba sdílení kol, již v Teplicích využívalo přes 700 lidí, možná skončí. Firma Rekola, jež bikesharing ve městě provozuje, totiž zatím nezahájila novou sezonu a kola zůstávají na skladě. „Centrála společnosti Rekola nám nabídla možnost vylepšení na tzv. stanicový systém. Stálo by to ale 1,5 milionu za 6 měsíců provozu, což je vysoká částka. Naši prioritou je dodělat Plán udržitelné městské mobility, až pak se budeme věnovat jednotlivým sekcím dopravy, tedy i cykloopravě,“ uvedl k situaci primátor Hynek Hanza.

Podle Jakuba Mráčka, koordinátora projektu pro Teplice, Rekola nyní zvažují, jestli budou pokračovat ve stejném systému jako dosud. Rozhodnutí prý padne nejspíše do léta. (pap)

Sladovnu zaplnily tisíce tužek

ŽATEC Neobyčejné kouzlo obyčejné tužky představuje návštěvníkům nová stálá expozice v galerii Sladovna v Žatci. Do vitrín, na starou školní lavici či k truhlářskému ponku umístil část své rozsáhlé sbírky Emanuel Petráň. Návštěvníci z výstavy odejdou nejen obohaceni o nové informace k historii písatek, ale také o vlastnoručně vyrobenou tužku.

Ke sbírání tužek se Petráň dostal náhodou. „Pracoval jsem jako ekonomický náměstek a sekretářka chodila po kancelářích a rozdávala tužky s potiskem. Našel jsem v nich zálibení a šest si jich nechal na stole, no a začali chodit kolegové a do hrnečku přidávat další,“ vyličil Petráň vznik dlouholeté vášně.

Nyní má sběratel podle přesné vedené ruční evidence 7 585 tužek. Přestože je má srovnány i do vyrobených knižních desek, do bytu už

Všude tužky Ve vitrínách v žatecké Sladovně jsou tužky kulaté i hranaté. Největší měří 2,64 metru. Foto: ČTK

se s nimi nevešel. „Protože jsem žatecký patriot, dohodl jsem se s místní galerií na umístění stále expozice,“ přiblížil Petráň.

Vynález nástroje, který berou do rukou už malé děti a věrni mu zůstávají třeba při luštění křížovek a sudoku senioři, patří Britům. Ve vitrínách jsou tužky z USA, Ruska, Aus-

trálie či Japonska. Největší část je věnována historii, která se psala v Rakousku-Uhersku. Patent Josefa Hardmutha se začal vyrábět v továrně Koh-i-noor v Českých Budějovicích. Na tužkách jsou potisky letadel, hub, násobilky. Jsou tu tužky s tematikou vojenskou nebo policejní, tužka na značení masa, lékařská či soubor tesařských tužek.

Nejstarší kousek ve sbírce byl vyroben kolem roku 1890, nejmenší tužka je součástí zápisníčku z roku 1921. Měří pouhé tři centimetry a tuha má sílu tři milimetry. Největší kus v galerii má dva metry a 64 centimetrů a je to patnáctinásobek klasické žluté tužky.

Ve vitrínách jsou tužky troj-, čtyř-, šesti- i osmihranné, kulaté, ve tvaru srdíčka, všelijak zakroucené, reklamní i s potiskem. Součástí expozice je přehled veškerého psacího náčiní od brka až po plnicí pero. (ČTK, ula)

INZERCE

Petra Janů a Amsterdam

24. dubna 2019
Krušnohorské divadlo Teplice
od 19:00

Předprodej na www.dkteplive.cz